

**NARRation – Aquisition
of Basic skills In Libraries
and Schools**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

БЪЛГАРСКИ

Жива вода

Много отдавна, в едно селце, живеела стара вдовица с тримата си сина. Най-големият бил много умен и свирел на орган в селската църква. Средният бил смел рицар, а най-малкият работел на полето, както баща му правел това някога. По-големите братя му сеподигравали и се отнасяли несправедливо към него. Един нещастен ден, старата жена паднала тежко болна и нямало лек, който да я изцери. Братята се обърнали за помощ към една мъдра старица, която живеела близо до гората. Тя ги посъветвала:

– Можете да излекувате майка си, но ще трябва да преминете през големи преめждия. В планината Собутка расте говорещо дърво, под което блика жива вода, а омагьосан сокол пази извора. Трябва да вземете вода от него и да се върнете до седем дни. Непомнете, през цялото време не бива да поглеждате назад и да се отклонявате от пътя, защото мигом ще се превърнете в камък.

Средният син решил, че само той има достатъчно смелост, за да се справи. Взел меч си, сбогувал се и тръгнал. Минала цяла седмица, но юнакът още не се бил завърнал. Двамата братя отишли отново при мъдрата старица за съвет.

– Не чакайте брат си повече. Той няма да се върне. Превърнал се е в камък, високо в планината Собутка.

Братята много се натъжили. Най-умният решил, че е негов ред да иде за жива вода.

– Нужна е умна глава, за да се надхитри дявола. – рекъл той, взел една стомна и потеглил.

Изминала цяла седмица, но и той не се върнал. Най-малкият отишъл при старицата за съвет.

– Напразно чакаш брат си. – рекла му тя. Той няма да се върне. Превърнал се е в камък, високо в планината Собутка.

Натъжен от загубата и на втория си брат, най-малкият син на вдовицата изтичал до къщата, взел един комат хляб, нарамил една коса и потеглил на юг.

Вървял той три дни. Минал през три реки и три гори, докато не стигнал до подножието на планината Собутка. Планината била необятна. Върховете ѝ се издигали чак до облаците, а стръмните ѝ склонове били покрити с гъсти гори. Синът започнал да се изкачва по планинските хълмове без да обръща внимание нито на камъните, които разранявали краката му, нито на пълзящите отровни твари, които го хапели до кръв, нито на отровните бурени, които разкъсвали дрехите му. Той вървял дълго, когато изведнъж чул зад себе си някакъв глас:

– Хей! Човече! Накъде си се запътил? Недей да вървиш натам.

Тъкмо щял да се обърне, когато си спомнил думите на старицата и продължил напред. Не след дълго го застигнал друг странник, който започнал да го разпитва:

- Къде отиваш? Защо си се устремил толкова към върха?
- Търся извора на живата вода – отговорил момъка.
- Аз също съм тръгнал да го търся. Значи може да вървим заедно. Не искаш ли да минем по-напряко? – казал той и посочил наляво, към един широк път, който леко лъкатушел нагоре, чак до върха на планината.

Колкото и да настоявал странникът, най-малкият брат не се подлъгал и отказал да тръгне по лесния път.

– Тогава продължавам сам! Наслука – извикал ядосано странникът и изчезнал.

Младият мъж продължил да се изкачва, когато зад гърба си чул кучешки лай. По петите му тичала страшна глутница кучета, но той не се уплашил и не се обърнал. Шумът изчезнал, тъй както се бил появил.

Не след дълго, пред него внезапно избухнал огън. Цялата гора по пътя му била обзета от невиджани пламъци. Дърветата падали едно връз друго, а вятърът раздухвал горещите искрив лицето на момъка. Това обаче не го спряло. Макар да бил изтощен, той покрил с ръкав устата си и тръгнал да бяга през огнения ад. Най-накрая го прекосил.

Видял, че върхът вече бил близо. Но трябвало да премине през още една отвесна скала, в която зеела бездънна пещера. На входа ѝ спял седмоглав змей. Щом чул човешки стъпки, звярът скочил и надал ужасяващ рев срещу юнака. Без да се замисли, момъкът се изправил срещу чудовището и го посякъл седем пъти с косата, като с всеки удар отсичал по една глава. Още няколко пъти дяволът се опитал да го подмамня с ядене и пиене, яс богатства, яс красива музика, но юнакът не се изкушил, покрил очите си и слепешком се добрал до върха на планината.

От другата страна, стояло самотно дърво, чиито сребърни листа потрепвали с нежен звън. От корените му бликал бистър ручей, а високо в клоните му бил кацнал златен сокол. Когато птицата съзряла младия мъж, разперила криле и изчезнала в облаците. Момъкът, накуцвайки едва-едва, стигнал до извора и отпил от водата. Изведнъж вече не чувствал умора, а всички рани от прежеждията, през които бил преминал, били излекувани. Здрав и щастлив, той се вдигнал на крака, а от небето долетял златния сокол. Той кацнал на рамото му и с клюна си носел стомна. Послушал юнакът пеещото дърво, счупил един клон, напълнил стомната с жива вода и по целия път навръщане я разпръсквал, откъдето минел.

Изведнъж –чудо невиждано! Всеки камък, върху който капнела капка от лековитата вода, се превръщал в мъж, който сърдечно му благодарил, че го е освободил от проклятието. Така, докато се спускал през планината, момъкът избавил много мъже, които също като него били потеглили към върха на планината, но се превърнали в камъни. Всички мъже го последвали. Сред тях били и неговите двама братя, които обаче, не се радвали колкото останалите.

След като се завърнал в родното си село, младият мъж дал на майка си да отпие глътка жива вода. Тя отворила очи, изправила се на крака и никаква болест не можела повече да я повали. По-големите му братя, не могли да преглътнат завистта си, че той бил успял в това, в което те се провалили, и отишли да живеят в друг град. Докато момъкът бил в планината, старото бедно селце се било превърнало в голям и богат град, в центъра на който се издигал красив дворец. В него младият момък заживял със своята красива жена. И както се случва в приказките, те живели дълго и щастливо, а хората им били благодарни, защото ги спасили от проклятието на камъка.

